

Update en errata

Waterkwaliteit nu en in de toekomst

december 2016

UPDATE

Peilgestuurde drainage blijkt een minder effectieve maatregel te zijn om de fosfaatbelasting van het oppervlaktewater terug te dringen dan eerder berekend. Dit blijkt uit nieuwe modelberekeningen van Wageningen Environmental Research (Alterra). Het uitmijnen van fosfaat in een strook langs het water blijft volgens deze berekeningen een effectieve maatregel. Ook blijft de conclusie ongewijzigd dat de fosfaatbelasting van het oppervlaktewater met 10 tot 60 procent kan dalen door de inzet van een efficiënte mix van maatregelen.

[Naar het Alterra-rapport](#)

[Naar het PBL-rapport Waterkwaliteit nu en in de toekomst](#)

Uitmijnen van fosfaat meest perspectiefvolle maatregel

Eerder werd berekend dat peilgestuurde drainage op circa 30 procent van het landbouwareaal de meest perspectiefvolle maatregel was om de fosfaatbelasting terug te dringen. Door de nieuwe inzichten blijkt dit op nog maar 8 procent van het landbouwareaal het geval te zijn. Het gaat hier om delen van het zee- en rivierkleigebied (linker helft van Figuur 1). Uitmijnen van fosfaat is volgens de nieuwe berekeningen op bijna 80 procent van de landbouwgronden de meest effectieve maatregel. In de vorige berekeningen was dit nog 50 procent. De maatregel is vooral effectief in hoog-Nederland: daar kan de fosfaatbelasting tot 60 procent teruggebracht worden (rechter helft van Figuur 1). De boodschap dat met deze maatregel in 2027 op de helft van de landbouwgronden de fosfaattoestand 'voldoende' kan worden bereikt blijft onveranderd.

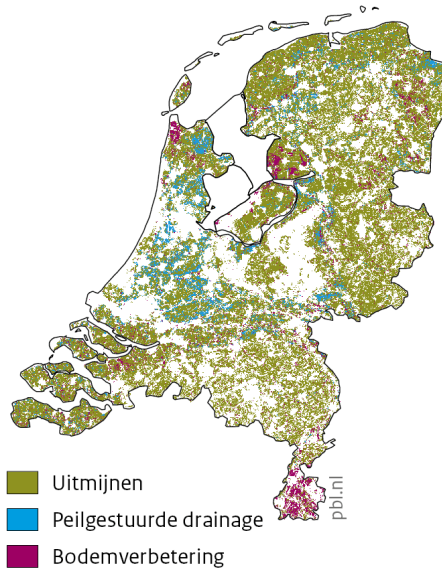
Bij de afweging om peilgestuurde drainage aan te leggen kunnen meer aspecten dan alleen waterkwaliteit meegenomen worden. Zo kan het omzetten van conventionele naar moderne peilgestuurde drainage een effectieve maatregel zijn om verdroging in omliggende natuurgebieden tegen te gaan. Op dit punt zijn de inzichten niet gewijzigd door de nieuwe berekeningen van Wageningen Environmental Research (Alterra).

Effectief pakket van maatregelen kan KRW-doelen substantieel dichterbij brengen

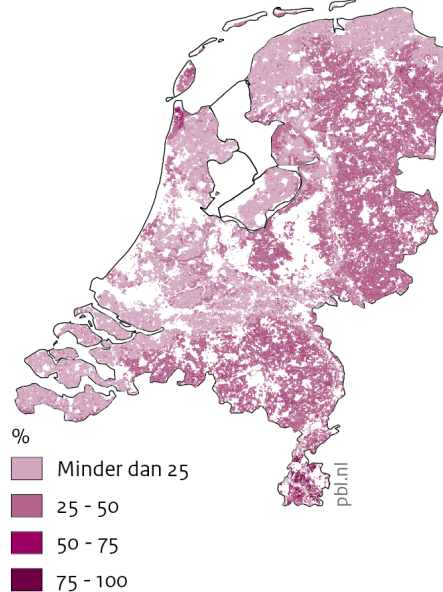
Ook de nieuwe berekeningen laten zien dat bij een effectieve mix van maatregelen de belasting van het oppervlaktewater met fosfaat met 10 tot 60 procent kan afnemen. Ook laten de nieuwe berekeningen zien dat de effectiviteit van landbouwmaatregelen sterk afhankelijk is van de situatie ter plaatse. Daarom verdient het aanbeveling om op regionaal en lokaal niveau te zoeken naar de meest efficiënte (mix van) aanvullende maatregelen. De nieuwe Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater van het ministerie van Infrastructuur en Milieu biedt kansen om de benodigde aanvullende stappen te zetten.

Maatregelen vermindering fosfaatsuitleping naar oppervlaktewater en bijbehorende reductie

Meest effectieve maatregel

Mogelijke reductie fosfaatsuitleping ten opzichte van uitleping 2014

Bron: WENR (Alterra), bewerking PBL

Figuur 1. De regionale situatie bepaalt welke maatregel het meest effectief is om de belasting van het oppervlaktewater met fosfaat te verminderen. Als de meest effectieve maatregel wordt gekozen, kan de belasting van het oppervlaktewater met 10 tot 60 procent afnemen.

Meest actuele kaarten met beoordeling nutriënten

In het rapport zijn in figuur 3.4 (bladzijde 24) kaarten opgenomen met de beoordeling volgens de KRW van stikstof en fosfor in het oppervlaktewater. Hier staan echter niet de meest recente kaarten. In het Compendium voor de Leefomgeving zijn de meest actuele kaarten opgenomen, gebaseerd op de definitieve rapportage voor de KRW-stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021 (indicator 0252, Algemene fysisch-chemische waterkwaliteit KRW 2015, <http://www.clo.nl/indicatoren/nl0252-fysisch-chemische-waterkwaliteit-krw>).

ERRATA

- Bladzijde 12. Figuur 5 dient vervangen te worden door de figuur in dit document. In de tekst zijn geen veranderingen nodig.
- Bladzijde 47. De kop van de alinea "Aanleggen van peilgestuurde drainage in laag-Nederland" dient vervangen te worden door "Aanleggen van peilgestuurde drainage in delen van laag-Nederland". De eerste regel van deze alinea dient vervangen te worden door "Verkennde modelberekeningen geven aan dat het aanleggen van moderne peilgestuurde drainage in circa 8 procent van het Nederlandse landbouwareaal de meest effectieve maatregel is om de fosfaatbelasting van het oppervlaktewater te verminderen". De rest van de paragraaf blijft onveranderd.
- Bladzijde 48. Figuur 6.1 dient vervangen te worden door de figuur in dit document.
- Bladzijde 34. Figuur 3.4 dient vervangen te worden door de kaarten stikstof en fosfor in indicator 'Algemene fysisch-chemische waterkwaliteit KRW 2015' van het Compendium voor de Leefomgeving (<http://www.clo.nl/indicatoren/nl0252-fysisch-chemische-waterkwaliteit-krw>).